

Umiarkowany stopień niepełnosprawności

Akt prawny	Ulga i uprawnienie	Osoba uprawniona
Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)	Zasiłek okresowy	Przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego: 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.
	Usługi opiekuńcze; specjalistyczne usługi opiekuńcze	Przysługują osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.
	Poradnictwo specjalistyczne	Poradnictwo w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.
Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o	Zasiłek rodzinny	Przysługuje osobie o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na

świadczeniach rodzinnych (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.)		osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 764,00 zł
	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka	Przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na pokrycie zwiększonych wydatków związanych z rehabilitacją lub kształceniem dziecka w wieku powyżej 16. roku życia do ukończenia 24. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności. Dodatek przysługuje miesięcznie w wysokości 110,00 zł na dziecko do ukończenia 24. roku życia.
	Zasiłek pielęgnacyjny	Przysługuje osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21. roku życia. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84 zł 24 miesięcznie. Przysługuje osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16. roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021, poz. 2021)	Dodatkowa powierzchnia mieszkalna o 15 m ²	Przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 1) 30% albo 2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60%, jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub osoba niepełnosprawna, której niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.)	Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej	Uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym - także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21. rok życia
Ustawa z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz.197)	50% ulga w opłacie za wydanie paszportu	Przysługuje osobom niepełnosprawnym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. <i>o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</i> .
Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r., poz. 1041 ze zm.)	Zwolnienie od opłaty za usługę pocztową (nadanie przesyłki)	Przysługuje osobie ociemniałej legitymującej się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z tytułu uszkodzenia narządu wzroku, zwaną dalej "osobą niewidomą lub ociemniałą", i adresowana do biblioteki lub organizacji osób niewidomych lub ociemniałych bądź do organizacji, których celem statutowym jest działanie na rzecz osób niewidomych lub ociemniałych,
	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług powszechnych przez: 1) organizację pracy placówek pocztowych umożliwiającą osobom poruszającym się za pomocą wózka inwalidzkiego korzystanie z usług świadczonych przez te placówki; 2) tworzenie w placówkach pocztowych odpowiednio oznakowanych stanowisk obsługi osób niepełnosprawnych; 3) umieszczanie nadawczych skrzynek	Przysługuje osobom niepełnosprawnym

	pocztowych w sposób i w miejscu umożliwiającym korzystanie z nich osobie niepełnosprawnej, poruszającej się za pomocą wózka inwalidzkiego, w szczególności nadawczych skrzynek pocztowych instalowanych w placówce pocztowej lub na nieruchomości użytkowanej przez tę placówkę; 4) doręczanie osobom: a) z uszkodzeniem narządu ruchu powodującym konieczność korzystania z wózka inwalidzkiego, b) niewidomym lub ociemniałym - na ich wnioski i bez pobierania dodatkowych opłat, przesyłek listowych, przesyłek rejestrowanych, w tym przesyłek z zadeklarowaną wartością oraz kwot pieniężnych określonych w przekazach pocztowych, z pominięciem oddawczej skrzynki pocztowej oraz bez konieczności odbierania przesyłki w placówce pocztowej; 5) przyjmowanie od osoby niepełnosprawnej w miejscu jej zamieszkania prawidłowo opłaconej przesyłki pocztowej niebędącej przesyłką rejestrowaną.	
Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.	Odliczenia od dochodu wydatków na cele rehabilitacyjne oraz wydatków związanych z ułatwieniem wykonywania	Osobom niepełnosprawnym lub podatnikowi, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne

Dz. U. z 2021 r., poz. 1128 ze zm.)	czynności życiowych, poniesionych w roku podatkowym przez podatnika będącego osobą niepełnosprawną lub podatnika, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne. Za wydatki uważa się wydatki poniesione na: 1) adaptację i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 2) przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 3) zakup, naprawę lub najem wyrobów medycznych wymienionych w wykazie wyrobów medycznych określonym w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o <i>refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych</i> oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem pieluchomajtek, pieluch anatomicznych, chłonnych majtek, podkładów i wkładów anatomicznych; 4) zakup, naprawę lub najem indywidualnego sprzętu, urządzeń i	
--	---	--

	narzędzi niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, oraz wyposażenia umożliwiającego ich używanie zgodnie z przewidzianym zastosowaniem, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego; 5) pieluchomajtki, pieluchy anatomiczne, chłonne majtki, podkłady, wkłady anatomiczne, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł; 6) zakup wydawnictw i materiałów (pomocy) szkoleniowych, stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności; 7) odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym; 8) odpłatność za pobyt w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym; 9) odpłatność za pobyt opiekuna dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym, w zakładzie leczenia uzdrowiskowego lub zakładzie rehabilitacji leczniczej;	
--	---	--

	10) odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne lub leczniczo-rehabilitacyjne; 11) utrzymanie psa asystującego, o którym mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej, w kwocie nieprzekraczającej w roku podatkowym 2280 zł; 14) opłacenie tłumacza języka migowego; 15) kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych, które nie ukończyły 25. roku życia; 16) leki, o których mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. <i>Prawo farmaceutyczne</i> w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy faktycznie poniesionymi wydatkami w danym miesiącu a kwotą 100 zł, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować stale lub czasowo te leki; 17) odpłatny przewóz: a) osoby niepełnosprawnej - karetką transportu sanitarnego, b) dzieci niepełnosprawnych do lat 16 - również innymi środkami transportu niż wymienione w lit. a; 18) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę	
--	---	--

	niepełnosprawną albo dziecko niepełnosprawne, które nie ukończyło 16. roku życia - w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2280 zł; 19) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem: a) na turnusie rehabilitacyjnym, b) w zakładach leczenia uzdrowiskowego, zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładzie opiekuńczo-leczniczym, zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym; c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, d) opiekuna dzieci niepełnosprawnych do lat 16, przebywającego z osobą niepełnosprawną na turnusie rehabilitacyjnym lub w zakładzie leczenia uzdrowiskowego, lub zakładzie rehabilitacji leczniczej.	
Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r., poz.	1) 78% ulgi przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego. 2) 95% przy przejazdach środkami publicznego transportu zbiorowego kolejowego oraz autobusowego, na podstawie biletów jednorazowych, jest uprawniony przewodnik lub opiekun	Przysługuje: 1) dzieciom i młodzieży dotkniętej inwalidztwem lub niepełnosprawnością, na podstawie biletów jednorazowych lub miesięcznych imiennych; 2) opiekunom lub przewodnikom - należy przez to rozumieć jedną osobę pełnoletnią, a w przypadku przewodnika osoby niewidomej - osobę, która ukończyła 13 lat, albo psa – przewodnika, na

295)	towarzyszący w podróży osobie niewidomej albo osobie niezdolnej do samodzielnej egzystencji.	podstawie biletów jednorazowych. Uprawnienie to obejmuje przejazd z miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu do przedszkola, szkoły, szkoły wyższej, placówki opiekuńczo-wychowawczej, placówki oświatowo-wychowawczej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, ośrodka umożliwiającego dzieciom i młodzieży spełnianie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, ośrodka rehabilitacyjno-wychowawczego, domu pomocy społecznej, ośrodka wsparcia, zakładu opieki zdrowotnej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, a także na turnus rehabilitacyjny - i z powrotem.
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 926 ze zm.)	Finansowanie w części lub całości następujące rodzaje zadań: 1) sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych; 2) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów; 3) likwidacja barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych; 4) rehabilitacja dzieci i młodzieży; 5) szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych; 6) usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika.	Osobie niepełnosprawnej stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności

Uchwała nr 406/XXIV/2020 Rady Miasta Rybnika z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia regulaminu przewozu osób, bagażu lub zwierząt w komunikacji miejskiej organizowanej przez Zarząd Transportu Zbiorowego w Rybniku	Uprawnienia do jednorazowych i okresowych przejazdów bezpłatnych	Uczniowie (w rozumieniu ustawy o systemie oświaty) posiadający orzeczenie o stopniu niepełnosprawności oraz uczestnicy Warsztatów Terapii Zajęciowej i ośrodków wsparcia na trasie z miejsca zamieszkania lub pobytu do placówki w ramach prowadzonych zajęć i z powrotem – na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej na podstawie legitymacji (szkolnej) lub innego dokumentu wystawionego przez właściwy organ lub instytucję, na okres wskazany w tym dokumencie, oraz rodzice i opiekunowie dzieci i młodzieży, o której mowa, na podstawie „e-Karty” imiennej wydanej na podstawie ważnego dokumentu wystawionego przez właściwy organ lub instytucję na okres wskazany w tym dokumencie
Uchwała nr 857/LII/2018 Rady Miasta Rybnika z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie uchwalenia regulaminów korzystania z wyznaczonych ogólnodostępnych miejsc postojowych położonych poza drogami publicznymi w Rybniku	Zwolnienie z opłat za postój na parkingach na podstawie karty zbliżeniowej, której nadano uprawnienia do bezpłatnego parkowania.	Osobie niepełnosprawnej legitymującej się „kartą parkingową dla osób niepełnosprawnych” a także osobom dokonującym przewozu osób niepełnosprawnych za okazaniem dokumentu potwierdzającego uprawnienia nieodpłatnego parkowania. Dokument (kartę zbliżeniową wydają na wniosek Rybnickie Służby Komunalne)
Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.)	Uprawnienia do: 1) szkoleń; 2) stażu; 3) prac interwencyjnych; 4) przygotowania zawodowego dorosłych; 5) badań lekarskich lub	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu

	psychologicznych, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; 6) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 powyższej ustawy; 7) finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 powyższej ustawy; 8) studiów podyplomowych, szkoleń na podstawie trójstronnych umów szkoleniowych zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową; 10) bonu na zasiedlenie; 11) bonu szkoleniowego; 12) bonu stażowego	
	Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej w wysokości określonej w umowie zawartej ze starostą	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu.
	Dofinansowanie do wysokości 50 % oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego	Osobie niepełnosprawnej zarejestrowanej w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Dofinansowanie następuje na podstawie umowy zawartej przez starostę z osobą niepełnosprawną prowadzącą działalność gospodarczą albo własne lub dzierżawione gospodarstwo rolne.

	Skrócony wymiar czasu pracy osoby niepełnosprawnej zaliczonej do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 7 godzin na dobę i 35 godzin w tygodniu; - osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i w godzinach nadliczbowych za wyjątkiem osób zatrudnionych przy pilnowaniu oraz gdy, na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi zgodę; - dodatkowa przerwa w pracy na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek - 15 minut, wliczana do czasu pracy, - dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w roku kalendarzowym; - prawo zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia: 1) w wymiarze do 21 dni roboczych w celu uczestniczenia w turnusie rehabilitacyjnym, nie częściej niż raz w roku, 2) w celu wykonania badań specjalistycznych, zabiegów leczniczych lub usprawniających, a także w celu uzyskania zaopatrzenia ortopedycznego lub jego naprawy, jeżeli czynności te nie	Osoba zaliczona do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności
--	---	---

	mogą być wykonane poza godzinami pracy.	
	Zwolnienie z opłaty związanej z korzystaniem z drogi publicznej lub drogi wewnętrznej umożliwiających dojazd bezpośrednio do obiektów użyteczności publicznej, w szczególności budynków przeznaczonych na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym lub wodnym, świadczenia usług pocztowych lub telekomunikacyjnych oraz innych ogólnodostępnych budynków, przeznaczonych do wykonywania podobnych funkcji, w tym także budynków biurowych i socjalnych.	Osoba niepełnosprawna, o której mowa w art. 8 ust. 3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym
Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 240)	Renta socjalna	Przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: 1) przed ukończeniem 18. roku życia; 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia; 3) w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej, studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.
Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 240)	Zwolenia od podatku od nieruchomości gruntów stanowiących działki przyzagrodowe członków rolniczych	Osobom niepełnosprawnym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub osobom całkowicie niezdolnymi do pracy w gospodarstwie rolnym

jedn. Dz. U. z 2019 r., 1170 ze zm.)	spółdzielni produkcyjnych, którzy spełniają jeden z warunków	
Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 336)	Udogodnienia związane z wyborami pod względem architektonicznym i infrastrukturalnym. W lokalu należy wyznaczyć co najmniej jedno miejsce zapewniające tajność głosowania wyborcom niepełnosprawnym, dostosowane do potrzeb wyborców niepełnosprawnych wynikających z ich niepełnosprawności.	Osobom niepełnosprawnym
Ustawa z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r., poz. 576 ze zm.)	Zapewnienia użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi dostępu do usług telekomunikacyjnych równoważnego poziomowi dostępu, z jakiego korzystają inni użytkownicy końcowi.	Udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do usług telekomunikacyjnych.
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 450 ze zm.)	Osoba niepełnosprawna legitymująca się kartą parkingową może nie stosować się do niektórych znaków drogowych dotyczących zakazu ruchu lub postoju, w zakresie określonym przepisami o których mowa w art. 7 ust. 2.	Kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia). .

